

Cultuurwetenschappelijke vaardigheden

ONDERZOEKSOPDRACHT 3.14

KRANKZINNIGENZORG IN NOORD-BRABANT

J.S. Veen

A.M.P. Leunissen

G.P.D. Prevos

DEELOPDRACHT A-F

VRAAG 1

Men heeft het hier voornamelijk over krankzinnigen die uit de provincie Noord-Brabant komen en dan met name de armlastigen onder deze groep.

Hierin treed een verandering op als er op een gegeven moment ook grote aantallen Limburgers in het gesticht worden opgenomen, dit wordt geconstateerd in 1868.

VRAAG 2

De relatie met het gesticht in Den Bosch, dat werd onderhouden door het College van Regenten, was alles behalve hartelijk te noemen. Er was een constante spanning tussen beide partijen, met name vanwege meningsverschillen over de kosten voor het onderhouden van dit gesticht en de bijdrage die men van de provincie kan verwachten.

Er ontstaat na 1838 een relatie opdrachtgever-opdrachtnemer tussen het gesticht en ****. Ook is er een controlerende taak voor de provincie die moet toezien op naleving van de wetgeving.

VRAAG 3

Gedeputeerde Staten staan voor de keus om verder te gaan met het College van Regenten of met de Maatschappij. In 1870 besluit Gedeputeerde Staten om geen bijdrage meer te geven aan het College van Regenten en verder te gaan met de Maatschappij. Deze situatie houdt aan tot 1885.

VRAAG 4

Ontwikkeling: meer aandacht voor het individu, steeds meer wetenschappelijke benadering vanuit de geneesheren.

VRAAG 5

Voor 1838 werd de verpleging van krankzinnigen uitsluitend gedaan door religieuze instellingen zoals het College van regenten. Vanaf 1838 begon de provinciale overheid, op last van de regering, zicht te bemoeien met krankzinnigenzorg. Dit betekende dat langzamerhand er steeds meer invloed, vooral financieel, en controle vanuit de overheid kwam op de verpleging van deze patiënten.

VRAAG 6

- a. Welke invloed had de rijksoverheid op het provinciale beleid ten aanzien van de krankzinnigenzorg, en hoe kwam dit tot uiting? Met welke middelen en welke instantie
- b. Het eerste belangrijke moment is 1838 (start van de overheidsinvloed op krankzinnigenzorg). Tweede belangrijk moment is 1868 (de minister bemoeit zich middels een inspectie inhoudelijk met de situatie in de gestichten).
- c. **

VRAAG 7

- Stap 1: Voor deze opdracht hebben we geen literatuurstudie verricht, de afbakening van het onderwerp wordt in de opdrachtdefinitie aangegeven.
- Stap 2: Het te bezoeken archief is ook vastgelegd in de opdrachtdefinitie, hiervoor hebben we zelf geen onderzoek hoeven te verrichten.
- Stap 3: Het te gebruiken archief is impliciet in de opdrachtdefinitie vastgelegd. Middels het archievenoverzicht van het Rijksarchief Noord-Brabant, zijn we tot het te gebruiken toegangsnummer (098.01) gekomen.
- Stap 4: Deze stap hebben we uitgevoerd door gebruik te maken van de cumulatieve trefwoordenindices (inv. nrs. 12039-12041).
- Stap 5: Het bestuderen van de stukken hebben we gedaan in twee sessies in het Rijksarchief Noord-Brabant in 's-Hertogenbosch.
- Stap 6: De terugkoppeling is niet uitgevoerd, de in de opdracht gestelde vragen zijn direct aan hand van de gevonden informatie beantwoord.
- Stap 7: De afronding van de opdracht is in groepsverband gebeurd.
- Stap 8: De uitwerking is de stap waar ik nu mee bezig ben :)

LIJST VAN ARCHIVALIA

Rijksarchief in Noord-Brabant, notulen provinciaal bestuur 1814-1920

Deelopdracht A

09.01 inv. nrs. 11887, 11893, 12038.

Deelopdracht B

09.01 inv. nrs. 11929, 11963, 12039.

Deelopdracht C

098.01, inv. nrs 11930, 11931, 11964, 11965, 12039.

Deelopdracht D

09.01 inv. nrs. 11931, 11965, 12039.

Deelopdracht E

098.01, inv. nrs. 11944, 11945, 11978, 11979, 12039

Deelopdracht F

098.01, inv.nrs. 12003, 12041

Literatuur

L. Th. Pompe en F.J. van der Kroon, *Verslag van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen 'Coudewater' te Rosmalen over het vijftienjarig tijdvak 1870-1885* ('s-Hertogenbosch 1887)

DEELOPDRACHT G

Gesloten vragen:

1. D
2. B
3. B
4. C
5. A